

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๔๐/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคม
จังหวัดระยองเกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ทำงานของผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์

: นายนันทพล ธารากิจ

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยอง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายนันทพล ธารากิจ ผู้อุทธรณ์ อาชีพทนายความ มีหนังสือ
ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงประกันสังคมจังหวัดระยอง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ทำงานของ
ผู้ประกันตน จำนวน ๕ คน คือ ๑. นาย ก. ๒. นาย ข. ๓. นาย ค. หรือ ๔. นาง จ. และ ๕. นาย ฉ. เพื่อ
นำไปใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองมีหนังสือ ที่ รย ๐๐๓๐/สท ๑๒๔๒๒ ลงวันที่
๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า ตามมาตรา ๒๔
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วน
บุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอม
เป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีเปิดเผยต่อศาล และ
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๑๐๐
แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติบทลงโทษแก่ผู้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่พึงสงวนไว้
ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับผู้
อุทธรณ์มีสถานะเป็นโจทก์/เจ้าหนี้ในมูลละเมิดตามคำพิพากษา ดังนั้น สำนักงานประกันสังคมจังหวัด
ระยองจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้ผู้อุทธรณ์ขอตรวจสอบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐/๒๕๕๗

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์มีอาชีพทนายความ ต้องการทราบสถานที่ทำงานของลูกค้าหนีตามคำพิพากษาซึ่งคดีถึงที่สุดแล้ว จำนวน ๕ คน จึงได้ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารไปยังสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยอง แต่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ต้องการได้ข้อมูลลูกหนีตามคำพิพากษาทั้ง ๕ คน เพื่อนำไปสืบทรัพย์บังคับคดี ผู้อุทธรณ์เคยไปขอข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนราษฎร แต่ไม่ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองเพื่อขอทราบสถานที่ทำงานของลูกค้าหนีดังกล่าว แต่ได้รับการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล ผู้อุทธรณ์เห็นว่าตนเป็นบุคคลที่มีอำนาจตามข้อยกเว้นในมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ และการเปิดเผยข้อมูลตามที่มีคำขอจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาด้วย

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดระยองมีหนังสือ ที่ รย ๐๐๓๐/สท ๑๑๗๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ชี้แจงสรุปความได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารของผู้ประกันตน เช่น สถานที่ทำงาน ชื่อนายจ้าง การส่งเงินสมทบ การขึ้นทะเบียน อัตราเงินเดือน เงินได้ เงินปันผล เงินโบนัสของผู้ประกันตน หรือตรวจสอบการขึ้นทะเบียนของผู้ประกันตนและข้อมูลผู้ประกันตนรายอื่น โดยปกติสำนักงานประกันสังคมจะวินิจฉัยไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารผู้ประกันตน เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ก็จะกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือในระบบประกันสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐/๒๕๕๗

หนี้ของเจ้าหนี้ นอกจากนั้นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตัวทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ แม้จะนำคดีขึ้นสู่ศาลแรงงานแต่เป็นการทำละเมิดตามความแพ่งที่เกิดจากโจทก์และจำเลยซึ่งมีฐานะเป็นนายจ้างและลูกจ้างกัน ความสัมพันธ์ในฐานะเจ้าหนี้และลูกหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ อีกทั้ง ผู้อุทธรณ์ไม่ได้แสดงว่าได้ดำเนินการสืบทรัพย์หรือตรวจสอบทรัพย์สินอื่นของลูกหนี้ว่าไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะบังคับชำระหนี้ได้ หรือจำเลยตามคำพิพากษามีพฤติการณ์หลีกเลี่ยง ทำให้การสืบทรัพย์มีความยุ่งยากและไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้อย่างไร แม้จะเป็นการขอเฉพาะรายแต่การเปิดเผยเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่กำหนดห้ามเปิดเผยและกำหนดโทษไว้ ยกเว้นกรณีเข้าข้อยกเว้นของกฎหมาย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ข้อมูลสถานที่ทำงานของผู้ประกันตนซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของผู้อุทธรณ์ จำนวน ๕ คน ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว และนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก การบังคับชำระหนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง หากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ ก็จะทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมได้ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๔๐/๒๕๕๗

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบุลย์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์